*Dispozitivul hotărîrii pronunţat public la 09 aprilie 2025*
*Cererea de apel înregistrată la data de 25 aprilie 2025*
*Conform art. 236 alin. (6) CPC în cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărîrea integrală în termen de 45 de zile lucrătoare de la data solicitării, atacării sau pronunţării dispozitivului hotărîrii, după caz.*

**Dosarul nr. 2-25774/2023**
**Cererea nr. 2-23175646-12-2-08122023**

**H O T Ă R Î R E**
**În numele Legii**

09 aprilie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Georgeta Grozav
Grefier Ana Ciobanu

Cu participarea:
R/reclamantului – avocat Alexandru Bernaz, mandat nr. ***** din 17 august 2023,
R/pîrîtului ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” – Nicolaescu Gheorghe, procura nr. ***** din 27 ianuarie 2025,

examinînd în şedinţă de judecată publică cererea de chemare în judecată depusă de Morcotîlo Iurie către Consiliul municipal Chișinău și ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, intervenienţi accesorii Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” şi Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport sectorul Botanica mun. Chişinău privind repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

**a constatat:**

La 07 decembrie 2023, Morcotîlo Iurie a înaintat cererea de chemare în judecată către Consiliul municipal Chișinău și ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, intervenienţi accesorii Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” şi Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport sectorul Botanica mun. Chişinău privind repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, reclamantul a indicat că, prin demersul nr. 0104/130 din 03 mai 2023, expediat în adresa ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, directorul Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri”, situat în mun. Chișinău, str. *****, a solicitat inspectarea și defrișarea (la necesitate) a cinci copaci uscați și parțial uscați de pe teritoriul adiacent al liceului, care prezintă pericol pentru viața și sănătatea elevilor. Prin adresarea nr. 01-15/203 din 23 mai 2023, Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport sectorul Botanica, căreia se subordonează Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri”, a solicitat de la ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” să precaute posibilitatea curățării, defrișării și renovării arborilor de pe teritoriile instituțiilor de învățământ din subordine, pentru a evita pericolul de traumatism și protejarea vieții și securității copiilor și colaboratorilor, conform autorizațiilor nr. nr. P-4189/2023, P-4190/2023, P-4191/2023, P-4192/2023, P-4211/2023. Iar prin răspunsul nr. 1248/23 din 12 iunie 2023, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a informat Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” că în urma deplasării pe adresa str. *****, de către specialistul responsabil a fost examinată starea fitosanitară a arborilor din preajma curții de pe adresa menționată și s-a întocmit actul de cercetare fitosanitară, în care au fost incluși arborii ce urmează să fie supuși lucrărilor de igienă și de curățare. Mai mult, prin acest răspuns conducerea liceului a fost informată că ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, care a depus la Agenția de Mediu o cerere privind obținerea autorizației pentru executarea lucrărilor menționate, care vor fi executate în termeni proximi, după obținerea autorizației, eliberate de la organele abilitate de mediu.

Morcotîlo Iurie a relatat că, prin adresarea nr. 01-17/291 din 30 iunie 2023, Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport sectorul Botanica, a solicitat de la Pretura sectorului Botanica un ajutor în rezolvarea problemei defrișării arborilor uscați în regim prioritar, ce reprezintă pericol pentru sănătatea și viața copiilor și a personalului din instituțiile de educație timpurie. Iar prin adresarea nr. 01-15/289 din 03 iulie 2023, Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport sectorul Botanica a solicitat repetat de la ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” să intervină în termeni restrânși pentru a întreprinde acțiuni care să asigure tăierea arborilor în regim prioritar, ce prezintă pericol pentru sănătatea și viața copiilor și a personalului din instituțiile de educație timpurie, anexând lista cu instituții ce au pe teritoriu arbori uscați, ce urmează a fi tăiați cât mai urgent. Prin răspunsul nr. 1468/23 din 06 iulie 2023, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a informat Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport sectorul Botanica că la moment au fost utilizate toate alocațiile bugetare destinate pentru lucrările silvotehnici în conformitate cu bugetul alocat în baza Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 23/2 din 27 decembrie 2022, în acest context, lucrările de curățare, doborâre și regenerarea arborilor solicitate vor fi prestate după identificarea surselor financiare suplimentare.

Reclamantul a menționat că, la 10 iulie 2023, ora 23:45 peste blocul locativ de pe str.***** din mun. Chișinău, administrat de către APC ”A0110-0159” și aflat în vecinătate cu Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri”, a căzut un arbore, crescut pe terenul aferent al liceului, situat pe str. ***** din mun. Chișinău, care a distrus geamurile apartamentului ***** a cărui proprietar este, distrugând și jaluzele, instalate pe geamuri. Iar evenimentul a fost reflectat în mass-media: https://tv8.md/2023/ii/Q7/masini-si-balcoane-avariate-un-copac-imens-s-a-prabusit-din-senin-intr-o-curte-de-bloc-din-chisinau/234223. Conform răspunsului nr. 03/558 din 21 iulie 2023 a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, pe 10 iulie 2023 între orele 21-00 și 24-00 s-a semnalat vînt din direcția nord-nord-vest, iar viteza maximă a atins 5m/s (vînt slab), precipitațiile nu s-au observat. Astfel, arborele căzut peste blocul locativ de pe str.********** a avut marcajul în vederea doborârii ulterioare, aplicat de către angajații ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, care în luna mai 2023 la demersul Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” s-au deplasat pe adresa str. ***** și, întocmind actul de cercetare fitosanitară, au examinat starea fitosanitară a arborilor din preajma curții liceului. Iar în pofida marcării în luna mai 2023 a arborului sus-menționat, angajații ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” pînă la 10 iulie 2023 așa și nu au efectuat lucrări de doborâre a acestuia, astfel, la 10 iulie 2023 acest arbore a căzut peste blocul locativ de pe str.***** din mun. Chișinău, cauzându-i o daună materială considerabilă. După căderea la 10 iulie 2023 a arborelui, angajații ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” au venit la fața locului și în vederea deblocării ieșirii din curtea blocului nr. 32 de pe str. *****, au tăiat și transportat bucățile arborelui căzut.

Morcotîlo Iurie a invocat că, în urma căderii peste blocul locativ de pe str.***** din mun. Chișinău a arborelui, crescut pe terenul aferent al liceului „Vasile Alecsandri” de pe str. ***** din mun. Chișinău, au fost distruse geamurile apartamentului său, înlocuirea cărora a costat 19.812,80 lei, ce se confirmă prin contractul nr. 371 din 13 iulie 2023, cu anexă nr. l, procesul-verbal de executare a lucrărilor (instalarea geamurilor), factură fiscală nr. AAP9365076 din 25 iulie 2023 și prin extrasele din cont din 13 iulie 2023 și din 25 iulie 2023. În urma distrugerii geamurilor au fost distruse și jaluzelele instalate pe geamuri, înlocuirea cărora a costat 1.154 lei, faptul confirmat prin factură fiscală nr. KV0432160 din 31 octombrie 2023, ordinul de plată nr. 1 din 25 septembrie 2023 și bonul de plată din 27 septembrie 2023. În total a suportat un prejudiciului material în mărime 20.966,8 lei.

Reclamantul a menționat că, prin cerere din 12 septembrie 2023 expediată în adresa Direcției Educaţie, Tineret şi Sport sectorul Botanica a solicitat compensarea din contul acesteia a prejudiciului cauzat apartamentului ***** în urma căderii arborelui de pe teritoriul Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri”. Însă, prin răspunsul nr. 01-15/412 din 29

septembrie 2023, Direcția Educaţie, Tineret şi Sport sectorul Botanica a invocat că nu poartă nici o răspundere în legătură cu cauzarea daunei materiale, deoarece a întreprins toate acțiunile necesare pentru asigurarea defrișării la timp a arborilor de pe teritoriul Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” și neadmiterea căderii acestora, anexând întru confirmarea demersurile către ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, cît și răspunsurile la aceste demersuri. Prin cererea depusă la 12 septembrie 2023 în adresa ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a solicitat compensarea din contul acesteia a prejudiciului cauzat în urma căderii arborelui de pe teritoriul Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri”. Însă, prin răspunsul nr. 2411/23 din 16 octombrie 2023, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, făcând referire la anexa nr. l al Regulamentului privind delimitarea, gestionarea și protejarea spațiilor verzi din mun. Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 06/10 din 18 iulie 2017 a respins cererea depusă, declarând că terenul aferent al Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” de pe str. ***** din mun. Chișinău, unde era crescut arborele căzut, nu face parte din zona de gestiune transmisă ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”.

Morcotîlo Iurie a susţinut că, prin cererea din 07 noiembrie 2023 depusă la Consiliul municipal Chișinău a solicitat repararea din contul Consiliului municipal Chișinău a daunei materiale în sumă totală de 20.966,8 lei, cauzate în urma căderii peste blocul locativ de pe str.***** din mun. Chișinău a arborelui, crescut pe terenul aferent al Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” de pe str. ***** din mun. Chișinău, care a distrus geamurile apartamentului ***** și jaluzelele instalate pe geamuri. Însă, recepționând cererea depusă, Consiliul municipal Chișinău a readresat-o către ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, care prin răspunsul nr. 2840/23 din 01 decembrie 2023 a reiterat poziția formulată prin răspunsul nr. 2411/23 din 16 octombrie 2023.

Reclamantul Morcotîlo Iurie a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea în mod solidar de la Consiliul municipal Chișinău și ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 20.966,80 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 04 martie 2024, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a depus referință pe marginea cererii de chemare în judecată depusă de Morcotîlo Iurie (f.d. 53-57). În susținerea referinței a indicat că, incidentul în urma căruia reclamantul Morcotîlo lurie a suportat un prejudiciu material, a avut loc în afara zonelor de competență a ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi ”, or, str.********** din mun. Chișinău, este un teren ce constituie curtea unui bloc locativ, care nu face parte din zona de gestiune transmisă ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”. În cazul din speță, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, intervenind doar pentru lichidarea avarierii produse din cauza arborelui crescut pe terenul Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri”

situat în mun. Chișinău, str. ***** 34/A, teren care de asemenea nu este în gestiunea ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”.

ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a invocat că, efectuează lucrări silvotehnice la solicitările parvenite din partea instituțiilor de învățământ și grădinițelor din cadrul DGETS a municipiului Chișinău, în limita bugetului anual alocat pentru astfel de lucrări, de către Consiliul municipal Chișinău. Astfel, la data de 26 mai 2023 prin scrisorile nr. 1097/23 și nr. 1468/23 din 06 iulie 2023, a informat DGETS sectorul Botanica despre faptul că alocațiile bugetare destinate pentru lucrările silvotehnice, în conformitate cu bugetul alocat în baza Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 23/2 din 27 decembrie 2022, au fost utilizate în totalitate. Iar, lucrările silvotehnice solicitate urmează a fi efectuate după identificarea surselor financiare suplimentare. Totodată, au comunicat și faptul că au înaintat un demers în adresa Direcției Generale Educație Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău, prin care s-a solicitat identificarea și alocarea mijloacelor financiare suplimentare, în vederea executării lucrărilor dc curățare, doborâre și regenerarea arborilor în conformitate cu totalitatea solicitărilor parvenite din partea DGETS. Astfel, o solicitarea similară a fost remisă și în adresa Șefului interimar al Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a CMC, potrivit căreia s-a adus la cunoștință că alocațiile bugetare destinate pentru lucrările silvotehnice au fost deja utilizate, fiind solicitată întreprinderea măsurilor necesare în vederea identificării mijloacelor financiare suplimentare în vederea executării lucrărilor silvotehnice necesare. Astfel, solicitările date au fost readresate Direcției Generale Finanțe a Consiliului municipal Chișinău pentru examinare, conform competențelor. Însă, careva alocații bugetare suplimentare destinate pentru lucrările în conformitate cu totalitatea solicitărilor parvenite din partea DGETS, nu au fost alocate, din care considerent, a fost și este în imposibilitate de a interveni în cazurile date.

Pârâtul a susţinut că, pentru angajarea răspunderii pentru prejudiciul cauzat de către o autoritate publică sunt necesare de a fi întrunite condițiile generale ale răspunderii și anume: prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal și vinovăția. Prin prejudiciu se înțelege rezultatele dăunătoare, de natură patrimonială, consecințe ale încălcării drepturilor și intereselor legitime ale unei persoane. Sub imperiul dispozițiilor Codului civil, precum și statuat în unanimitate de către jurisprudența națională, răspunderea civilă se angajează, fără îndoială, în toate situațiile în care prejudiciul este cauzat victimei prin încălcarea drepturilor subiective patrimoniale. Însă acest fapt, înseamnă că doar pornind de la prejudiciu, prin luare în considerare și examinare atentă a raportului dc cauzalitate, se ajunge la fapta ilicită sau altă cauză a prejudiciului și de aici la autorul faptei sau la persoana obligată de reparație. Astfel, existența unui prejudiciu este o condiție necesară, dar insuficientă pentru nașterea obligației de reparare. În acest scop, orice prejudiciu

pentru a fi reparabil, în principiu este obligatoriu să îndeplinească următoarele condiții: să fie cert, direct, personal și să rezulte din încălcarea unui drept ori a unui interes legitim.

ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a menționat că, din textul cererii de chemare în judecată, reclamantul pretinde că pârâtul nu și-a îndeplinit obligațiile de îngrijire a spațiilor verzi în conformitate cu normele tehnice și agrotehnice din domeniu, însă, la materialele cauzei nu este dovada celor afirmate, lipsind o dovadă clară a faptului ilicit. Altfel spus, lipsește dovada certă a raportului de cauzalitate între fapta ilicită pretinsă și prejudiciul pretins. Un asemenea raport nu este posibil de stabilit în condiția în care lipsește fapta ilicită. Prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/10 din 18 iulie 2017 a fost aprobat Regulamentul privind delimitarea, gestionarea și protejarea spațiilor verzi din municipiul Chișinău, conform pct. 2 al căruia, prezentul Regulament privind gestionarea și protejarea spațiilor verzi din municipiul Chișinău, vine să reglementeze activitățile de gestionare și protecție a spațiilor verzi de folosință generală, spațiilor verzi cu acces limitat, spațiilor verzi cu profil specializat, spațiilor verzi cu funcții utilitare prevăzute aflate pe terenurile de proprietate publică din intravilanul municipiului Chișinău, printre care sânt: Grădini publice; Parcuri; Păduri-parcuri: Spații verzi din cuprinsul arterelor de circulație; Rondourile de la intersecțiile cu sens giratoriu. Iar, conform pct. 16 din Regulamentul menționat supra, întreținerea spațiilor verzi ale municipiului Chișinău trebuie să fie asigurată de către gestionarii, arendatorii și proprietarii acestora, conform normativelor agrotehnice stabilite, în scopul creării condițiilor optime pentru formarea biocenozelor și a unui mediu sănătos și estetic.

Pârâtul a invocat că, potrivit acestor prevederi, clar rezultă faptul că nu toate spațiile verzi de pe teritoriul mun. Chișinău se află în administrarea sa, fiind în această privință excepția respectivă, având în vedere că incidentul dat a avut loc în afara zonelor de competență a ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”. Or, adresa incidentului - str. ***** 32, din mun. Chișinău, este un teren ce constituie curtea unui bloc locativ, care nu face parte din zona de gestiune transmisă Î. „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”. Iar, potrivit pct. 17 al aceluiași Regulament se prevede expres administrarea spațiilor verzi indicate în anexa nr. l este exercitată de ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”. În situația din speță a intervenit doar pentru lichidarea avarierii produse din cauza arborelui crescut pe terenul Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” situat în mun. Chișinău, str. *****, 34/A, teren care de asemenea nu este în gestiunea ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”. Iar, argumentele invocate de către reclamantul Morcotîlo lurie, în susținerea pretențiilor înaintate, nu pot fi reținute de către instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri favorabile acestuia, deoarece, nu și-au regăsit confirmare prin probe pertinente și admisibile care ar demonstra temeinicia

acestora, motiv pentru care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

La 19 decembrie 2024, pârâtul Consiliul municipal Chișinău a depus referință pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Morcotîlo lurie prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată (f.d. 97-98). În susținerea referinței, pârâtul a invocat că, reclamantul în cererea de chemare s-a adresat către un pârât necorespunzător. Or, Consiliul municipal Chișinău fiind autoritate a administrației publice locale, nu poartă răspundere pentru obligațiile asumate de către ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi". Astfel, reclamantul solicită încasarea de la Consiliul municipal Chișinău a unor sume bănești fără a avea suport legal, or, careva obligații solidare născute printr-un act juridic sau prin lege nu sunt probate de către reclamant.

În ședința de judecată, avocatul Bernaz Alexandru în interesele reclamantului Morcotîlo Iurie, a solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată cu toate motivele de fapt și de drept indicate în cerere.

În ședința de judecată, reprezentantul Nicolaescu Gheorghe în interesele pârâtului ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi", a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Morcotîlo Iurie, ca fiind neîntemeiată.

Pârâtul Consiliului municipal Chișinău în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin referința depusă la 19 decembrie 2024 a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Morcotîlo Iurie, ca fiind neîntemeiată.

Intervenienții accesorii Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri" şi Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport sectorul Botanica mun. Chişinău fiind înștiințat legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată, nu s-a prezentat și nici nu a comunicat instanței motivele absenței sale.

***Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial acțiunea înaintată de Morcotîlo Iurie, reieșind din următoarele considerente.***

Conform art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Potrivit 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Din materialele cauzei se constată că, prin demersul nr. 0104/130 din 03 mai 2023, directorul Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri", situat în mun. Chișinău, str. *****, a

solicitat ÎM „Asociaţiei de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, inspectarea și defrișarea (la necesitate) a cinci copaci uscați și parțial uscați de pe teritoriul adiacent al instituției care prezintă pericol pentru viața și sănătatea elevilor (f.d. 19).

Prin scrisoarea nr. 01-15/203 din 23 mai 2023, Direcția Educație, Tineret și Sport sectorul Botanica a solicitat ÎM „Asociaţiei de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” să precaute posibilitatea curățării, defrișării și renovării arborilor de pe teritoriile instituțiilor de învățământ din subordine, pentru a evita pericolul de traumatism și protejarea vieții și securității copiilor și colaboratorilor, conform autorizațiilor nr. nr. P-4189/2023; P-4190/2023; P-4191/2023; P-4192/2023; P-4211/2023 (f.d. 20).

Prin scrisoarea nr. 1097/23 din 26 mai 2023, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a informat Direcția Educație, Tineret și Sport sectorul Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana și Rîșcani despre faptul că lucrările solicitate de curățare, doborâre și regenerare a arborilor vor fi prestate după identificarea surselor financiare suplimentare (f.d. 63).

La 08 iunie 2023, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a solicitat Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Botanica identificarea și alocarea mijloacelor financiare suplimentare, în valoare de circa 2 mln lei, în vederea executării lucrărilor de curățare, doborâre și regenerare a arborilor. Prin scrisoarea din 24 iulie 2023, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a fost informată despre faptul că solicitarea a fost readresată către Direcția Generală Finanțe a Consiliului municipal Chișinău (f.d. 62, 64).

Prin răspunsul nr. 1248/23 din 12 iunie 2023, Î.M. „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a informat Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” că în urma deplasării pe adresa str. *****, de către specialistul responsabil a fost examinată starea fitosanitară a arborilor din preajma curții de pe adresa menționată și s-a întocmit actul de cercetare fitosanitară, în care au fost incluși arborii ce urmează să fie supuși lucrărilor de igienă și de curățare. La fel, a informat Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” că a fost depusă la Agenția de Mediu cererea privind obținerea autorizației pentru lucrările menționate (f.d. 21).

Ulterior, la 03 iulie 2023, prin demersul nr. 01-15/289, Direcția Educație, Tineret și Sport sectorul Botanica a solicitat ÎM „Asociaţiei de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” de a interveni în termeni restrânși pentru a întreprinde acțiuni, care să asigure tăierea arborilor, în regim prioritar, ce prezintă pericol pentru sănătatea și viața copiilor și a personalului din instituțiile de educație timpurie, fiind anexată lista cu instituțiile ce au arbori uscați pe teritoriu și urmează a fi tăiați cât mai urgent (f.d. 23).

Prin răspunsul nr. 1468/23 din 06 iulie 2023, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a informat Direcția Educație, Tineret și Sport sectorul Botanica despre

faptul că lucrările solicitate de curățare fitosanitară, defrișare sau regenerare a arborilor urmează a fi efectuate doar după identificarea surselor financiare suplimentare (f.d. 24).

Potrivit certificatului eliberat de administratorul APC „A0110-0159”, Igor Bînzari la data de 13 iulie 2023, se atestă că, la 10 iulie 2023, ora 23:45 peste blocul locativ de pe str.***** din mun. Chișinău, a căzut un arbore, crescut pe terenul L.T. „Vasile Alecsandri”, de pe str. ***** din mun. Chișinău care a distrus geamurile apartamentului ***** a cărui proprietar este membru al APC „A0110-0159” - Morcotîlo Iurie (f.d. 25).

În această ordine de idei, instanța de judecată reține că, Morcotîlo Iurie este proprietarul apartamentului ***** din mun. Chișinău, str. ***** 32, fapt confirmat prin certificatul din Registrul bunurilor imobile (f.d. 18).

Astfel, la 14 iulie 2023, Morcotîlo Iurie s-a adresat către Serviciul Hidrometeorologic de Stat cu o cerere prin care a solicitat să fie informat despre starea meteorologică din 10 iulie 2023. Potrivit răspunsului nr. 03/558 din 28 iulie 2023, eliberat de Serviciul Hidrometeorologic de Stat se atestă că, conform datelor stației meteorologice Chișinău (str. Grenoble, 134) pe 10 iulie 2023 între orele 21:00-24:00 s-a semnat vânt din direcția nord-nord-vest cu viteza maximă a atins 5 m/s (vânt slab), precipitații nu s-au observat. Pe 10 iulie 2023 viteza maximă a vântului pe parcursul zilei a atins 11 m/s (vânt moderat), iar pe 9 iulie-14 m/s (vânt puternic) (f.d. 26).

Ulterior, la 12 septembrie 2023, Morcotîlo Iurie s-a adresat către Direcția Educație, Tineret și Sport sectorul Botanica cu o cerere prin care a solicitat: să fie informat despre acțiunile efectuate de către conducerea Direcției și a LT „Vasile Alecsandri”, în vederea neadmiterii căderii arborelui, crescut pe terenul liceului, care la 10 iulie 2023 a căzut peste blocul locativ de pe str.***** din mun. Chișinău și a distrus poarta ogrăzii, deteriorând geamurile ap. 14 și fațada blocului; compensarea din contul Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Botanica a prejudiciilor cauzate de către arborele căzut (f.d. 27).

Prin răspunsul nr. 01-15/412 din 29 septembrie 2023, Direcția Educație, Tineret și Sport sectorul Botanica a refuzat satisfacerea cerințelor din cererea reclamantului Morcotîlo Iurie depusă la 12 septembrie 2023, invocând că, conform legislației în vigoare, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” are în sarcină de a curăța și a defrișa arborii uscați și bolnavi (f.d. 28).

Urmează de reținut că, Direcția Educație, Tineret și Sport sectorul Botanica a redirecționat cererea reclamantului Morcotîlo Iurie depusă la 12 septembrie 2023 către ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”. Astfel, prin răspunsul nr. 2411/23 din 16 octombrie 2023, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” a informat reclamantul Morcotîlo Iurie despre faptul că, incidentul dat a avut loc în afara zonelor de competență a ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, intervenind doar pentru

lichidarea avarierii produse din cauza arborelui crescut pe terenul LT „Vasile Alecsandri”, situat în mun. Chișinău, str. ***** 34/A, teren care nu se află în gestiunea ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” (f.d. 31).

La 11 noiembrie 2023, reclamantul Morcotîlo Iurie s-a adresat cu o cerere prealabilă către Consiliul municipal Chișinău prin care a solicitat repararea daunei materiale în sumă totală de 20.966,80 lei, care i-a fost cauzată în urma căderii arborelui peste blocul locativ de pe str.***** din mun. Chișinău, crescut pe terenul LT „Vasile Alecsandri”, de pe str. ***** din mun. Chișinău, care a distrus geamurile apartamentului ***** și jaluzelele instalate pe geamuri (f.d. 32-35).

Instanța atestă că, cererea prealabilă a fost readresată către ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”. Astfel, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” prin răspunsul nr. 2840/23 din 01 decembrie 2023 și-a menținut poziția și argumentele expuse în răspunsul nr. 2411/23 din 16 octombrie 2023, refuzând satisfacerea cererii (f.d. 36).

Conform art. 9 alin. (1), (2) lit. f) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod civil, Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Conform art. 19 alin. alin. (1) și (2) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

Potrivit art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Conform art. 2006 alin. (4) Cod civil, în cazul în care o autoritate publică are o obligaţie impusă de un act adoptat în scopul protecţiei contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau

nepreîntîmpinat prin neexecutarea obligaţiei, cu excepţia cazului cînd autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligenţă rezonabilă în executarea obligaţiei.

Conform prevederilor art. 14 alin. (2) lit. i) al Legii privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe: decide, în condiţiile legii, înfiinţarea întreprinderilor municipale şi societăţilor comerciale sau participarea la capitalul statutar al societăţilor comerciale.

În conformitate cu art. 57 alin. (2) al Legii privind administrația publică locală, Consiliul municipal Chişinău realizează, în mod corespunzător, competenţele prevăzute de prezenta lege pentru consiliile locale, de Legea privind statutul municipiului Chişinău, precum şi de propriul regulament de organizare şi funcţionare.

Potrivit art. 4 al Legii cu privire la spaţiile verzi ale localităţilor urbane şi rurale, spaţiile verzi includ: a) terenuri de folosinţă generală din perimetrul intravilanului şi extravilanului localităţilor urbane; b) terenuri cu spaţii verzi din localităţile rurale; c) terenuri din zonele turistice şi de agrement; d) terenuri ocupate de reţeaua rutieră a spaţiilor verzi, linii parcelare şi linii de transport de energie electrică, iazuri şi lacuri; e) pepiniere şi plantaţii de arbori şi arbuşti decorativi; f) terenuri ocupate de construcţii şi instalaţii care aparţin gospodăriei spaţiilor verzi; g) terenuri neproductive: mlaştini, stîncării, pante abrupte, terenuri afectate de alunecări, sărături.

Conform art.10 lit. Lit. j) și m) al Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, autoritățile administrației publice locale respectă tehnologiile corespunzătoare la executarea lucrărilor de creare și întreținere a spațiilor verzi și asigură starea fitosanitară cuvenită a spațiilor verzi, indiferent de apartenența acestora, organizând acțiunile necesare pentru depistarea, prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor.

Conform art. 17 lit. d) al Legii cu privire la spaţiile verzi ale localităţilor urbane şi rurale, administrarea şi gospodărirea spațiilor verzi trebuie să asigure elaborarea şi aplicarea unui complex de măsuri privind aducerea şi menținerea spațiilor verzi în starea corespunzătoare funcțiilor lor.

Art. 18 alin. (1) al Legii cu privire la spaţiile verzi ale localităţilor urbane şi rurale, administrarea spațiilor verzi proprietate publică este exercitată de către autoritățile administrației publice locale şi alte organe împuternicite în acest scop.

În conformitate cu art. 23) al Legii cu privire la spaţiile verzi ale localităţilor urbane şi rurale, îngrijirea spaţiilor verzi se asigură de către proprietarii şi gestionarii acestora, conform tehnologiei şi agrotehnicii stabilite. Proprietarii şi gestionarii de terenuri cu spaţii verzi sînt obligaţi să asigure îngrijirea la timp şi păstrarea acestora în limitele

hotarelor lor. Proprietarii şi gestionarii de terenuri cu formaţiuni silvice (păduri-parc, parcuri etc.) sînt obligaţi să realizeze măsurile de menţinere şi îngrijire a arboreturilor în conformitate cu normele tehnice şi cerinţele de îmbunătăţire a compoziţiei lor, de efectuare la timp a lucrărilor sanitare şi de reconstrucţie.

Totodată, instanţa de judecată menţionează că conform pct. 3 din Statutul ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi" aprobat prin decizia Consiliului municipal Chişinău nr. 20/6 din 13 noiembrie 2008 şi conform deciziei nr. 6/10 din 18 iulie 2017 a Consiliului municipal Chişinău „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind delimitarea, gestionarea şi protejarea spaţiilor verzi din municipiul Chişinău, ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi" este responsabilă de îngrijirea plantaţiilor verzi, conform normativelor tehnologice şi agrotehnice, prestînd diverse servicii, inclusiv curăţirea şi defrişarea arborilor avariaţi, uscaţi şi bolnavi. Iar, conform pct. 17 al Statutului, întreprinderea poartă răspundere cu întreg patrimoniul său, pentru obligaţiile sale.

În acest sens, din conținutul normelor citate, instanța de judecată deduce că răspunderea delictuală survine în cazul întrunirii cumulative a tuturor elementelor constitutive a răspunderii delictuale și anume, fapta ilicită, consecințele prejudiciabile, legătura de cauzalitate între acestea și vinovăția.

Pe cale de consecință, reclamantul a invocat că în urma căderii arborelui peste blocul locativ de pe str. ***** 32 din mun. Chișinău au fost distruse geamurile și jaluzelele apartamentului ***** a cărui proprietar este, fapt confirmat prin pozele anexate la materialele cauzei (f.d. 44-49), astfel, i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil.

Instanța de judecată evidențiază că pentru ca un prejudiciu să fie reparabil acesta urmează să întrunească niște condiții, și anume: să fie cert, direct, personal, și să rezulte din încălcarea sau atingerea unui drept ori a unui interes legitim. Prejudiciul este cert atunci când existența lui este sigură, neîndoielnică și poate fi stabilită întinderea acestuia.

Este de notat că caracterul direct al prejudiciului este dat de raportul de cauzalitate între fapta ilicită și acel prejudiciu injust, care a cauzat victimei o pagubă. Acest caracter are în vedere un element obiectiv, adică raportul de cauzalitate și nu unul subiectiv. Caracterul personal al prejudiciului rezultă din faptul că, dreptul de a pretinde repararea acestuia aparține numai persoanei care a suferit un prejudiciu injust. Succesiv, răspunderea civilă va fi angajată în acele situații în care prejudiciul a fost cauzat victimei, prin încălcarea drepturilor subiective patrimoniale sau nepatrimoniale sau prin lezarea unui interes legitim.

Prin urmare, coroborând circumstanțele de fapt constatate la examinarea cauzei în fond, se constată că reclamantului i-a fost cauzat un prejudiciu în mărime de 20.966,80 lei, format din suma de 19.812,80 lei achitată de reclamant pentru înlocuirea geamurilor

din apartamentul ***** și suma de 1.154 lei achitată pentru înlocuirea jaluzelelor, fapt confirmat prin contractul de prestări servicii nr. 371 din 13 iulie 2023 (f.d. 37-38), factura fiscală Seria Nr. AAP9365076 din 25 iulie 2023 (f.d. 39), extrasele din contul reclamantului (f.d. 40-41), procesul-verbal de executare a lucrărilor nr. 1 (f.d. 42) și factura fiscală Seria Nr. KV0432160 din 31 octombrie 2023 (f.d. 43).

În acest sens, instanța de judecată constată că s-au întrunit condițiile necesare răspunderii delictuale prin neexecutarea obligațiilor de către ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, deși arborele de lângă apartamentul ***** din str. ***** 32 din mun. Chișinău era pe terenul LT „Vasile Alecsandri”, al cărui proprietar este Consiliul municipal Chișinău, ultimul a delegat atribuțiile aferente curățirii și defrișării arborilor avariați către partea pârâtă ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, fondată inclusiv în acest sens, astfel încât anume aceasta avea obligația de a asigura gospodărirea spațiilor verzi prin efectuarea lucrărilor de curățare a acestora.

Astfel, instanța de judecată apreciază critic poziția pârâtului ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” precum că str. ***** din mun. Chișinău nu face parte din zona de gestiune transmisă întreprinderii municipale, or, ultima pe de o parte indică că efectuează lucrări silvotehnice la solicitările parvenite de la instituțiile de învățământ din cadrul Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a municipiului Chișinău, iar pe de altă parte invocă că nu ține de competența sa să efectueze lucrări pe terenul Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri”.

Mai mult ca atât, instanța de judecată reiterează că, prin demersul nr. 0104/130 din 03 mai 2023, directorul Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” a solicitat ÎM „Asociaţiei de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, inspectarea și defrișarea (la necesitate) a cinci copaci uscați și parțial uscați de pe teritoriul adiacent al instituției care prezintă pericol pentru viața și sănătatea elevilor, iar ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, în persoana specialistului responsabil s-a deplasat la fața locului, a examinat starea fitosanitară a arborilor, a întocmit actul de cercetare fitosanitară, în care au fost incluși arborii ce urmează să fie supuși lucrărilor de igienă și de curățare, însă nu a efectuat lucrările silvotehnice în vederea prevenirii căderii arborelui peste blocul de locuit din str. ***** 32 din mun. Chișinău (f.d.19, 21)

Totodată, instanța de judecată atestă la materialele cauzei Anexa nr. 13 la Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 23/2 din 27 decembrie 2022, prin care se confirmă alocarea sumei de 227.013,20 lei către ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, pentru anul 2023, inclusiv pentru întreținerea curentă a spațiilor verzi și restabilirea, plantarea și modernizarea spațiilor verzi (f.d. 76).

Astfel, este cert că curățarea spațiilor verzi și asigurarea stării fitosanitare a arborilor ține de obligațiunile de bază ale pârâtei ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”,

obligație pe care pârâta trebuie să o execute în baza actelor sale constitutive și a dispozițiilor legale evidențiate, or, neexecutarea acestei obligațiuni constituie un fapt ilicit manifestat prin inacțiune.

Conform art. 130 alin. (1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele constatate în coroborare cu materialele cauzei și prevederile art. 2006 Cod civil, instanța de judecată conchide asupra necesității admiterii parțiale a pretenției reclamantului privind încasarea prejudiciului material în mărime de 20.966,80 lei din contul pârâților Consiliul municipal Chișinău și ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” și dispune încasarea prejudiciului material în mărime de 20.966,80 lei doar din contul pârâtului ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”.

În partea pârâtului Consiliul municipal Chișinău instanța de judecată respinge ca neîntemeiată pretenția reclamantului, or, Consiliul municipal Chișinău în conformitate cu prevederilor art. 14 alin. (2) lit. i) al Legii privind administrația publică locală, a înființat Întreprinderea Municipală „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” atribuindu-i obligația de îngrijire a plantaţiilor verzi, inclusiv curăţirea şi defrişarea arborilor avariaţi, uscaţi şi bolnavi.

Conform art. 82 din Codul procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) şi art. 96 din Codul procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză toate cheltuielile de judecată, precum și cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Ca urmare a faptului că Morcotîlo Iurie a obținut câștig de cauză, acesteia urmează să-i fie compensate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei în instanță, și anume cheltuielile de asistență juridică în mărime de 8.000 lei, conform ordinului de plată nr. 1 din 01 noiembrie 2023 (f.d.6) și taxa de stat în mărime de 629 lei, conform ordinului de încasare a numerarului nr. 20686246 din 05 decembrie 2023 (f.d. 5).

În conformitate cu art. 26, 94, 236-241, 357 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

**H O T Ă R Ă Ş T E:**

Se admite parţial cererea de chemare în judecată depusă de Morcotîlo Iurie către Consiliul municipal Chișinău și ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi”, intervenienţi accesorii Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” şi Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport sectorul Botanica mun. Chişinău privind repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la ÎM „Asociaţia de Gospodărire a Spaţiilor Verzi” în beneficiul lui Morcotîlo Iurie, prejudiciul material cauzat în mărime de 20.966,80 lei (douăzeci mii nouă sute şaizeci şi şase lei şi optzeci bani), rezultat în urma căderii arborelui la data de 10 iulie 2023, peste blocul locativ nr. 32 din str. *****, mun. Chişinău, cheltuielile pentru asistenţa juridică în mărime de 8.000 lei (opt mii lei) şi taxa de stat în mărime de 629 lei (şase sute douăzeci şi nouă lei).

În rest acţiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecător Georgeta Grozav